

**Globale Architectuurschets Werkbezoekenapplicatie
(WBA)**
DCO Werkbezoekapplicatie

Versie 2.0

Datum: 27 februari 2024

Status: Definitief

Colofon

Uitgegeven door	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat IBI-DCI (BI) i.o.v. DCO
Versie	2.0
Contactpersoon	Jeroen den Hollander
Uitgevoerd door/ auteur(s)	Jeroen den Hollander Marco Vink Tom de Vries

Historie

Documentinformatie

Revisies

Versie	Auteur	Status	Datum	Toelichting
1.0	Ron Beemster	Definitief	15-5-2019	Reviews adviseurs en VWS verwerkt, archivering bijgesteld, verwijzingen aangepast
1.1	Jeroen den Hollander en Tom de Vries	Concept	16-1-2024	Verwerking multi-tenancy impact op governance en input IB&P
1.2	Jeroen den Hollander en Tom de Vries	Concept	26-2-2024	Verwerking feedback DCO
2.0	Jeroen den Hollander en Tom de Vries	Definitief	27-2-2024	Vastgesteld door DCO

Goedkeuringen

versie	Datum	Naam	Rol
1.0	15-05-2019	Opdrachtgever DCO	akkoord
2.0	27-2-2024	Opdrachtgever DCO	akkoord

Distributie

Naam	Versies
Opdrachtgever, leden initiatiefteam	0.9, 1.0
Eelco Mulder (VWS)	0.9, 1.0
Opdrachtgever	1.1,2.0

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting.....	4
1 Inleiding	5
1.1 Doel en doelgroep GAS WBA	6
1.2 Werkwijze	6
2 Context.....	7
2.1 Organisatie en taken.....	7
2.2 Achtergrond.....	7
3 Informatiesysteem WBA.....	8
3.1 Beknopte omschrijving	8
3.2 Gebruik WBA	8
3.3 Beheer Multitenant WBA.....	9
4 Ontwikkelrichting	11
4.1 Hosting	11
4.2 Functionaliteiten.....	11
4.3 Advies vervolg	11
5 Architectuurkaders	12
5.1 IWEA principes.....	12
5.2 IWEA aansluitvoorwaarden	13
5.3 Beveiliging en Privacy	19
6 BIJLAGEN	21
Bijlage A – Referenties	21

Managementsamenvatting

Dit document is een bijgewerkte versie van document *GAS DCO Werkbezoekapplicatie 1.0 definitief*. Waar de voorgaande versie primair gericht was op de totstandkoming van een werkbezoekenapplicatie begeleiden is deze versie gericht op de instandhouding en het bredere gebruik van de werkbezoekenapplicatie.

Verzoeken voor publieke optredens van bewindspersonen voor IenW en VWS worden beoordeeld en afgehandeld met behulp van het systeem Werkbezoekenapplicatie (WBA). Het beheercontract van dit systeem loopt bijna af. Om het beheer ook in de toekomst te beleggen is IenW een Europese aanbesteding uit te voeren.

In de huidige situatie wordt samengewerkt met VWS waarbij IenW zorgdraagt, contract- en applicatiebeheer, voor de los van elkaar opererende systemen. DCO heeft reeds ervoor gekozen voor nauwe samenwerking en gezamenlijk gebruik van de applicatie met SZW. Andere departementen mogen eigen instanties van WBA afnemen bij IenW.

De reeds opgestelde functionele eisen voor het systeem blijven ook in de toekomst van toepassing. De keuze dat de applicatie wordt gehost op het Standaard Platform van Logius, voorheen IenW, blijft ook in de toekomst gehandhaafd. Dit WBA-platform faciliteert componenten die geschikt zijn gemaakt voor gelijktijdig logisch gescheiden gebruik door verschillende afnemers. Daarnaast is het technisch beheer van de infrastructuur op die manier eenduidig ingeregeld.

Naast het afhandelen en beoordelen worden de besluiten ook gecommuniceerd met de eigen organisatie en met aanvragers, bedrijven en andere externe partijen. Daarvoor is een op zichzelf staande kaartcomponent gerealiseerd. De kaartcomponent zelf is geen onderdeel van WBA maar is wel voor een groot verantwoordelijk voor de gepercipieerde waarde van het systeem.

In deze Globale Architectuur Schets, die door opdrachtgever DCO wordt vastgesteld, zijn de principes opgenomen waaraan de oplossing zich moet gaan houden op basis van pas toe of leg uit. Het document wordt opgesteld in het kader van Werken onder architectuur zoals dat binnen IenW wordt toegepast.

Inleiding

Geruime tijd zijn er binnen het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), en zijn voorgangers, systemen voor het aanvragen, afhandelen en publiceren van werkbezoeken van bewindspersonen. De directie Communicatie (DCO) van IenW is eigenaar van de werkbezoekapplicatie (WBA) dat twee hoofdfuncties kent: ondersteuning voor het indienen en afhandelen van een aanvraag voor een publiek optreden van bewindspersonen en het communiceren naar alle betrokkenen.

WBA is in feite een maatwerkapplicatie gehost op het Standaard Platform van Logius. Belangrijk onderdeel van de toepassing is het proces dat wordt gebruikt om aanvragen binnen de IenW organisatie te beoordelen en in te plannen. De geplande activiteiten worden gepubliceerd in een interne communicatiekalender en op een kaart. De kaartfunctie is een binnen WBA losstaande functie maar is wel op dezelfde ICT-infrastructuur geïnstalleerd.

WBA wordt ook gebruikt door VWS en binnenkort SZW. Daarnaast is er bij andere departementen behoefte aan een tool als WBA. In de huidige situatie is WBA als applicatie opgesplitst in twee logisch gescheiden instanties (tenants). Ook SZW is voornemens een tenant af te nemen.

Omdat de contracten voor hosting en applicatiebeheer van WBA binnenkort verlopen, is in 2023 een initiatief gestart voor de vernieuwing van deze contracten.

Leeswijzer

Dit document is een bijgewerkte versie van GAS DCO Werkbezoekapplicatie 1.0 definitief. Waar de voorgaande versie primair gericht was op de totstandkoming van een werkbezoekenapplicatie begeleiden is deze versie gericht op de instandhouding en het bredere gebruik van de werkbezoekenapplicatie.

In dit document wordt de achtergrond (HS2) en het gebruik van het huidige WBA (HS3) kort geschetst. In HS4 wordt een globale oplossingsrichting geschetst gebaseerd op de huidige kaders voor applicatieontwikkeling (HS5). De controle-architect monitort en toetst de ontwikkeling van WBA door leverancier op basis van dit document (HS1). Documenten waaraan in dit document wordt gerefereerd, worden in bijlagen A en B kort toegelicht.

1.1 Doel en doelgroep GAS WBA

Doel

Bij het ontwikkelen, gebruiken en delen van (ICT-)voorzieningen heeft IenW geen volledige vrijheid, maar moet zich houden aan afgesproken kaders en regels. Voorzieningen worden daarom onder architectuur ontwikkeld.

Werken onder architectuur levert per fase passende documentatie op. De eerste versie van deze GAS is opgesteld in de initiatiefase voor het aanbestedingstraject en is nu in de beheerfase bijgewerkt.

De GAS voor WBA:

- is opgesteld door architect van IenW voor de opdrachtgever;
- geeft een schets van de context van WBA en de oplossing;
- past de vigerende architectuurskaders toe;
- schetst oplossingsrichtingen en beschrijft de belangrijkste keuzes in de ontwikkeling van de voorziening;
- is geen ontwerp, maar startpunt voor het ontwerp en een leidraad gedurende de gehele levenscyclus van het systeem.

Doelgroep

De GAS kijkt twee kanten op. Voor de (gedelegeerd) opdrachtgever worden de oplossingsrichting, hoofdkeuzes en kaders op een laagdrempelige en overzichtelijke wijze uitgewerkt. Voor de opdrachtnemer dient het als input voor de aanbidding en na gunning de ontwikkeling en/of het beschikbaar stellen van het systeem en het uitbreiden c.q. aanpassen van het systeem

Eigenaar van WBA is IenW DCO. Andere stakeholders zoals VWS worden inhoudelijk betrokken maar de het eigenaarschap ligt bij DCO IenW. De GAS wordt daarom vastgesteld door DCO IenW.

1.2 Werkwijze

WBA is een bestaand systeem, de eisen en wensen voor het nieuwe informatiesysteem zijn daarom niet aan verandering onderhevig. De wijze van (her)gebruik van WBA door andere afnemers verandert van een samenwerking met VWS naar een dienst voor VWS en SZW.

2 Context

2.1 Organisatie en taken

De Directie Communicatie (DCO), onderdeel van Beleids-Bestuursondersteuning IenW, helpt de beleidskern de samenleving 'naar binnen te brengen'. DCO wil de maatschappij actiever betrekken bij beleidsontwikkeling en de realisatie van dit beleid. Daarom zoekt DCO niet naar een zendende, maar juist naar een verbindende rol. Samenwerking en interactie met de beleidsdirecties staan daarbij voorop.

Het team Externe Optredens en Protocol binnen DCO gebruikt WBA als registratiesysteem voor alle uitnodigingen die de bewindspersonen van IenW ontvangen voor werkbezoeken evenementen (publieke optredens). Externe partijen sturen via een formulier (dat gekoppeld is aan WBA) op Rijksoverheid.nl een uitnodiging. Medewerkers van IenW doen dat via een formulier op Rijksportaal. Via WBA doorloopt een uitnodiging een workflow (adviseren, voorleggen aan bewindspersonen, afwijzen/bevestigen en voorbereiden). Communicatie intern/extern verloopt grotendeels via WBA.

Ook andere teams binnen DCO gebruiken WBA om inzicht te krijgen in lopende activiteiten van de bewindspersonen en de communicatie daar omheen.

Het goedkeuringsproces en de documentaire vastlegging komen in aanmerking voor archivering.

2.2 Achtergrond

De contracten voor hosting en applicatiebeheer lopen af. Het bestaande product is inmiddels enige jaren oud en wordt als bruikbaar en toekomstbestendig beschouwd.

3 Informatiesysteem WBA

3.1 Beknopte omschrijving

Het informatiesysteem WBA bevat functionaliteit voor het aanvragen en behandelen van uitnodigingen aan bewindspersonen voor publieke optredens en werkbezoeken.

Het formulier om verzoeken in te dienen is een internetapplicatie (voor IenW: <https://werkbezoek.minienw.nl/> en voor VWS: <https://werkbezoek.minvws.nl/>). De kaartfunctie is een apart ontwikkeld onderdeel van WBA, waarin op een kaart meerdere informatiebronnen kunnen worden gevisualiseerd. De gegevens vanuit WBA worden aangeleverd via een JSON-bestand dat door WBA wordt gegenereerd. Technisch gezien staat de kaartcomponent op zichzelf, wel is de hosting en het onderhoud van dit component onder gebracht binnen de oplossing. Daarbij moet rekening gehouden worden dat WBA deze kaart voor elke gebruikersorganisatie (tenant) moet kunnen inzetten.

Met het indienen van het aanvraagformulier door een medewerker of bedrijf wordt een workflow gestart om het verzoek te beoordelen. Deze workflow zal verschillend zijn voor de verschillende gebruikers (gebruikersorganisatie /departementen). De workflow is configureerbaar per gebruikersorganisatie/tenant.

Andere gebruikersorganisaties kunnen gebruik maken van WBA door gebruik te maken van een logisch gescheiden omgeving. Hosting, configuratie en beheer worden geheel door IenW/IenE gerealiseerd. Dienstverlening en procedures worden per afnemer vastgelegd in een SLA en een DAP. Eventuele updates worden gelijktijdig beschikbaar gesteld aan alle gebruikers van alle instanties.

3.2 Gebruik WBA

DCO is de directie binnen IenW die het goedkeuringsproces van de verzoeken behandelt. De verzoeken worden ingediend door interne medewerkers of externe gebruikers (bedrijven en andere organisaties). In het proces worden adviezen geleverd door diverse medewerkers van het ministerie.

Het systeem is ontwikkeld voor gebruik door IenW en VWS. IenW en VWS maken gebruik van dezelfde functionaliteit en lopen gelijk op met de doorontwikkeling. Zo veel als mogelijk en toegestaan wordt er gemeenschappelijk gebruik gemaakt van de infrastructuur. Dit betekent dat (delen van) het systeem multi-tenant zijn opgebouwd. De verschillen tussen de gebruikersorganisaties zitten met name in:

- de actoren (gebruikers van het systeem);

- de bewindspersonen (meerdere agenda's moeten per gebruikersorganisatie kunnen worden bestuurd en gepubliceerd);
- aanvraagformulier (URL en huisstijl);
- de workflows voor de beoordeling van verzoeken, inclusief de meldingen naar (externe) gebruikers via e-mail;
- verschillende sjablonen (in ieder geval e-mails, mogelijk ook documenten)
- publicatie (keuze om al dan niet te publiceren)
- Archivering (in eigen DMS/RMA)

WBA wordt als één geheel geëxploiteerd en beheerd, rekening houdend met bovenstaande aspecten.

Voor eventuele andere gebruikersorganisaties wordt een extra, logisch gescheiden, tenant van WBA beschikbaar gesteld.

Wanneer VWS en IenW besluiten dat de samenwerking eindigt zal dat gevolgen hebben voor de manier waarop het systeem wordt geëxploiteerd. Er zijn verschillende scenario's denkbaar. Belangrijk is dat het mogelijk is om de documenten en archiefvereisten (bijvoorbeeld metadata en auditgegevens) per gebruikersorganisatie te identificeren, te exporteren en te verwijderen uit WBA, zodanig dat de andere gebruikersorganisaties daar geen hinder van ondervinden.

3.3 Beheer Multitenant WBA

Voor het beheer en management rondom applicaties zijn de volgende processen voor IenW/IenE vastgesteld:

- Releasemanagement;
- Problemmanagement;
- Incidentenbeheer;
- In beheer name applicatie;
- Autorisatiebeheer door UDAC IenE;
- Licentiebeheer;
- Meldingenbeheer;
- Certificaatbeheer;
- Patchmanagement;
- Privacy;
- Continuïteitsmanagement;
- Kwetsbaarheidmanagement.

Deze processen worden binnen IenE uitgevoerd in het kader van beheer en management van WBA omdat IenE zorgdraagt voor het contract- en applicatiebeheer van WBA.

De samenwerking met andere ministeries is niet vastgelegd in de standaard processen van IenW en dient te worden gewaarborgd in aanvullingen op de reguliere processen. De impact van multitenancy op de bestaande processen is als volgt:

- Releasemanagement
De andere ministeries moet tijdig geïnformeerd worden over de releasekalender c.q. releases en hier mee instemmen.

- **Wijzigingenbeheer**
De andere ministeries moeten een mogelijkheid hebben om wijzigingsverzoeken in te kunnen dienen. Op dit moment is deze mogelijkheid nog niet opgenomen in het proces. Er wordt in dit proces ook een terugkoppeling gegeven.
- **Problemmanagement**
Er moet een mogelijkheid zijn voor de gebruikersorganisaties om meldingen te maken en er moet een terugkoppeling zijn.
- **Incidentenbeheer**
Er moet een mogelijkheid zijn voor de gebruikersorganisaties om meldingen te maken en er moet een terugkoppeling zijn.
- **Privacy**
Er moet een mogelijkheid zijn voor de gebruikersorganisaties om meldingen te maken en er moet een terugkoppeling zijn.
- **Meldingenbeheer**
Indien van toepassing is er contact met de melder dit proces gaat over meldingenbeheer in Topdesk.

DCO als eigenaar van het systeem is verantwoordelijk voor het afstemmen en informeren van de andere organisaties. Het is wenselijk om gremia in te richten waarin andere tenants input kunnen leveren voor de bovenstaande punten en er gecommuniceerd wordt over ontwikkelingen met betrekking tot WBA. Ook is het wenselijk om met elke afnemer een afzonderlijke SLA op te stellen en de details in een DAP verder uit te werken.

4 Ontwikkelrichting

4.1 Hosting

Binnen IenW is het zogenaamde Standaard Platform (SP) ontwikkeld dat later is overgedragen aan Logius. Het SP is een schaalbaar, cloud gebaseerde applicatieplatform met een groot aantal herbruikbare, generieke componenten met ondersteuning voor automatisch testen en uitrollen van koppelingen, applicaties en releases.

Met het SP wordt invulling gegeven aan de rijksbrede doelstellingen door het - onder architectuur - beschikbaar stellen van generieke componenten, die in samenhang functioneren. Door de generieke opbouw zijn deze bouwstenen organisatie-neutraal en kunnen ze door meerdere klanten worden gebruikt.

WBA is ontwikkeld op en voor het SP en is, zolang als het geschikt blijft, beoogd als platform voor WBA.

4.2 Functionaliteiten

Functionaliteit die nu nog volledig ontbreekt is archivering. Integratie met DMS/RMA om archieffunctie in te richten conform architectuur dient er organisatieonderdeel te worden ingericht.

Ander functionaliteiten zijn inmiddels ingericht. Voor deze geldt dat doorontwikkeling mits gepast en gewenst aan te raden is.

4.3 Advies vervolg

Bij de doorontwikkeling van WBA volstaat het continueren van de huidige weg. Daarbij dient er wel gelet te worden op de vereisten van multi-tenant: logisch gescheiden omgevingen. Daarbij dient goed te worden bewaakt dat nieuwe omgevingen (tenants) kunnen worden toegevoegd zonder de bestaande omgevingen te compromitteren. Tevens dient men te bewaken dat het ook mogelijk is en blijft om omgevingen (tenants) zonder de dienstverlening aan andere organisatie te compromitteren.

5 Architectuurkaders

5.1 IWEA principes

Binnen IenW is de IWEA (Infrastructuur en Waterstaat Enterprise Architectuur) ontwikkeld. IWEA geldt voor alle organisatieonderdelen van IenW, met uitzondering van de ZBO's. IWEA is van toepassing op alle programma's en projecten die bij IenW worden uitgevoerd, en is daarmee van toepassing op de ontwikkeling van Exoweb.

Doel van IWEA is om een bijdrage te leveren aan een passende, flexibele en efficiënte informatievoorziening voor IenW en haar medewerkers die aansluit op die van haar ketenpartners.

De principes die in IWEA worden genoemd zijn voor een deel afkomstig uit rijksbrede kaders, zoals de Nederlandse Overheids Referentiearchitectuur ([NORA](#)) en de Enterprise Architectuur Rijksdienst ([EAR Online](#)), en verder geconcretiseerd en aangescherpt. Voorts zijn er aanvullende regels en kaders gedefinieerd die van toepassing zijn op de ontwikkeling van informatiesystemen binnen IenW. Met de IWEA is ook het "Werken onder Architectuur" binnen IenW geïntroduceerd.

De architectuurprincipes in IWEA zijn gerangschikt naar de architectuurlagen: bedrijfsarchitectuur, informatiesysteem architectuur en technische architectuur. In aanvulling daarop worden principes genoemd die vallen onder de noemer beveiliging en beheer.

Hieronder een overzicht van relevante principes uit IWEA die zijn geselecteerd omdat deze met name belangrijk zijn voor de ontwikkeling van WBA. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt in lagen of oorsprong van het principe.

nummer	principe
BA-7	'Hergebruik' gaat voor 'kopen', gaat voor 'laten maken'
IP-1	De informatievoorziening van IenW is flexibel, toekomstvast, doelmatig en veilig vormgegeven
IP-2	IenW richt haar informatievoorziening conform standaarden in
IP-3	De informatievoorziening van IenW is op een servicegerichte manier vormgegeven
SP-1	Beveiliging op basis van risico afweging

SP-3	Beveiliging is laagdrempelig (Veilig werken met IV voorzieningen moet eenvoudig zijn voor medewerkers, anders omzeilen zij de beveiligingsmaatregelen)
SP-4	Beheer en beveiliging is integraal opgenomen in het ontwerp van voorzieningen

Het SP sluit aan op de Enterprise Architectuur Rijksoverheid (EAR¹), op de Nederlandse Overheid Referentie Architectuur (NORA²) en op de Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst (BIR). Door te ontwikkelen op het SP is concreet invulling gegeven aan meerdere van bovenstaande principes: hergebruik van generieke bouwstenen, laagdrempelige inzet door gebruik te maken van open source producten, informatiebeveiliging.

5.2 IWEA aansluitvoorwaarden

Binnen IenW is een generieke set van niet-functionele eisen vastgesteld waaraan informatiesystemen, welke in opdracht van c.q. door IenW worden ontwikkeld, in beheer worden genomen en/of binnen een IenW ICT Infrastructuur beschikbaar worden gesteld, dienen te voldoen. Deze eisen worden voor dit project deels ingevuld door te ontwikkelen op het SP.

Deze niet-functionele eisen gelden ook gedurende de exploitatieperiode in geval van wijzigingen en/of vernieuwing.

Met behulp van deze niet-functionele eisen wordt ervoor gezorgd dat de gegevens in en van informatiesystemen op een efficiënte, effectieve, communicatieve en voor de gebruikers eenduidige wijze ontsloten worden.

In deze paragraaf is een selectie van de generieke set opgenomen die belangrijk worden geacht voor de verdere ontwikkeling van WBA³. Deze zijn daarmee onderdeel van de acceptatiecriteria waar het te ontwikkelen informatiesysteem aan wordt getoetst.

ALGEMENE EISEN

¹ De EAR staat [hier](#) online.

² NORA staat [hier](#) online.

³ Let op: Deze eisen zijn niet-functionele eisen die direct van toepassing zijn op het te ontwikkelen systeem. Het betreft niet de eisen die gesteld worden aan de dienstverlening door leverancier. Deze eisen worden in een separaat document vastgelegd.

onderdeel, nr	toelichting
Gebruikersinterface	
2.2	De gebruikersinterface van een informatiesysteem wordt als webapplicatie beschikbaar gesteld aan de gebruiker(s).
2.3	De gebruikersinterface werkt op zowel de Internationale (multilingual user interface) als Nederlandstalige versies van het actuele, in het werkplekconcept toegepaste besturingssysteem.
2.4	De gebruiker kan op eenvoudige wijze middelen (b.v. printers) selecteren die nodig zijn voor het uitvoeren van de werkzaamheden met behulp van het informatiesysteem.
2.5	De gebruikersinterface en de helpbestanden voor eindgebruikers van het informatiesysteem zijn in de Nederlandse taal opgesteld. De gebruikersinterface en de helpbestanden voor beheerders mogen in het Nederlands of Engels zijn opgesteld.
2.6	De gebruikersinterface dient in zijn volledigheid getoond te worden bij de laagste schermresolutie met een gebruikersaandeel van minimaal 20%. Zie voor de schermstatistieken deze website . Voor mobiele apparaten zie 4.7.
2.7	De getoonde gegevens en toepassingen zijn gepersonaliseerd. De getoonde gegevens zijn relevant voor de gebruiker, er worden alleen toepassingen en/of functionaliteiten getoond waarvoor de gebruiker geautoriseerd is.
Applicatiearchitectuur	
2.9	Zowel inkomend als uitgaand berichtenverkeer tussen systemen in een IenW ICT Infrastructuur en systemen daarbuiten vindt plaats via het Centraal Aansluitpunt (CA).
2.10	De dynamische applicatie- en gebruikersdata wordt opgeslagen op de generieke opslagvoorziening in de IenW ICT Infrastructuur. Deze voorziening voorziet in de dataopslag en het -beheer.

	1. De data kan, bij een openstelling anders dan de standaard openstellingstijd, online (terwijl de applicatie actief is) in de back-up meegenomen worden; of 2. De applicatie kan via een beheerscript afgesloten worden zodat een consistente back-up gemaakt kan worden.
2.11	Applicatielogica en -data dienen gescheiden te worden opgeslagen. Deze opslaglocaties dienen configureerbaar te zijn.
2.12	Het informatiesysteem maakt onderscheid tussen gebruikersinformatie (bv. gebruikersinstellingen) en (globale) applicatie-informatie. De eerste wordt opgeslagen op een gebruikerslocatie of in een gebruikersprofiel, de tweede op een locatie welke toegankelijk is voor alle sessies van de applicatie(of applicatiecomponenten).
2.17	Het functionele beheer van het informatiesysteem wordt uitgevoerd door gebruikers met behulp van een webgebaseerde gebruikersinterface, en met aanvullende rechten binnen het informatiesysteem zelf, echter zonder administrator rechten op het onderliggende Operating Systeem of in de browserinstellingen. In de documentatie van het informatiesysteem (zie ook 5.1) worden de rechten en de objecten/componenten waarop de rechten betrekking hebben, beschreven.
2.18	Informatiesystemen moeten separaat en flexibel (per gebruiker) configureerbaar zijn en geen vaste verwijzingen bieden naar: • Databasenames; • Driveletters; • Werkfolders; • Tijdelijke folders; • IP adressen; • Directory systemen (LDAP); • Domeinnamen; • Licentie gegevens, c.q. bestand(en); • (Service) accounts; • Omgevingsspecifieke (OTAPP) variabelen; • Configureerbare applicatie instellingen.
2.19	Het informatiesysteem maakt geen gebruik van hardware (dongles) voor licentiebeheer.

2.20	Het informatiesysteem stelt geen speciale eisen aan eindgebruiker hardware: de DWR hardware is een uitgangspunt.
2.21	Informatiesystemen die gebruik maken van een klok, geven de juiste tijd aan volgens GMT+1, rekening houdend met zomer- en wintertijd. Voor tijdsynchronisatie wordt gebruik gemaakt van een NTP-service, al dan niet afgenomen door het onderliggende Operating System.
2.22	Bekende gegevens worden niet opnieuw gevraagd. Op basis van de gebruikersnaam is de gebruiker bekend en worden waar relevant gegevens in formulieren automatisch gevuld. Deze (persoons)gegevens worden uit reeds beschikbare bronnen opgehaald.
2.23	Indien een informatiesysteem uit meerdere componenten bestaat, een relatie heeft of een integratie kent met andere systemen en/of applicaties (bijvoorbeeld de MS Office componenten), wordt aangegeven welke functionaliteit wordt gebruikt, welke datastromen (transport en opslag) worden onderkend en welke eisen worden gesteld aan de gerelateerde systemen en applicatie(s) c.q. componenten van applicatie(s).
2.24	Serverapplicaties dienen als service of daemon in het besturingssysteem te functioneren.
Beheer en Beveiliging	
2.25	Het informatiesysteem voldoet aan het IenW Kader Informatiebeveiliging. Om de noodzaak van eventuele extra maatregelen af te wegen wordt een Quick scan BIR uitgevoerd.
2.26	Het informatiesysteem moet geschikt zijn voor opname in de system management tooling van de beheerder van de beoogde IenW ICT Infrastructuur, indien de systeemprocessen bewaakt moeten worden (bijvoorbeeld monitoring van services of batchverwerking).

2.28	Het informatiesysteem is geschikt voor gebruik in de beoogde IenW ICT Infrastructuur (Standaard Platform) en voldoet aan de eisen zoals gesteld door de beheerder (hostingpartij) van deze infrastructuur. Zie documentatie set SP.
2.30	Het informatiesysteem maakt gebruik van de standaard eventlog faciliteiten (syslog) van het Operating System, waarbij ten minste op basis van applicatie ID, proces/thread ID en een timestamp de applicatie specifieke events zijn te onderscheiden.
2.31	Het informatiesysteem biedt de mogelijkheid om het niveau van logging te specificeren (trace, debug, information, warning, error, fatal, security).
2.33	Remote beheer van het informatiesysteem is mogelijk.
2.34	Het informatiesysteem mag geen eisen stellen aan de omgeving die conflicterend zijn met andere systemen en/of applicaties (gebruik conflicterende DLL's, etc.).
2.35	Voor de juiste werking van het informatiesysteem zijn geen aanpassingen aan (de instellingen van) bestaande informatiesystemen in de beoogde IenW infrastructuur, of delen daarvan, noodzakelijk.
2.37	Het informatiesysteem maakt op de client geen gebruik van scripts (vbs, bat, cmd) en command line interpreters (zoals de Windows command prompt, cmd.exe).
Standaard Platform	
2.39	Wanneer een applicatie wordt opgenomen in of aangeboden op het Standaard Platform, dient voldaan te worden aan de eisen uit de documentatie set (zie HS 4 van deze GAS)

ONTWIKKELEISEN**onderdeel, nr****toelichting**

Kwaliteit en Eigendom

3.4	De leverancier is verplicht om bij de start van een project een solution architectuur (SA) op te leveren. Hiermee toetst Architectuur of de GAS begrepen is en correct is vertaald in een oplossing. De SA dient aan de start van het project opgeleverd te worden en pas na akkoord van Architectuur mag met de ontwikkeling en/of implementatie gestart worden.

EISEN VOOR WEBAPPLICATIES

onderdeel, nr	toelichting
Gebruikersinterface	
4.1	De ontsluiting van de applicatie, de gebruikersinterface (UI), mag geen belemmeringen opleveren voor het plaats, tijd en apparaat onafhankelijk werken.
4.2	Het is voor de gebruiker duidelijk of hij gegevens bekijkt (bijv. communicatie op intranet en een adresgids) of bewerkt.
Applicatie Architectuur	
4.3	Voor webapplicaties die ook van buiten een IenW ICT infrastructuur toegankelijk moeten zijn, geldt dat dit met een internetverbinding mogelijk moet zijn.
4.4	De leverancier levert een document aan waaruit blijkt dat de webapplicatie met goed gevolg gevalideerd is met de <u>W3C Markup Validation Service</u>
4.5	Een webbased applicatie maakt geen gebruik van proprietary applicatiecomponenten, zoals plug-ins en applets. Deze kunnen namelijk niet door de gebruiker worden geïnstalleerd en worden als software beschouwd.
4.8	De website/webapplicatie moet voldoen aan het gestelde op de website van Digitoegankelijk (www.digitoegankelijk.nl).

EISEN VOOR IN BEHEERNAME EN EXPLOITATIE

onderdeel, nr	toelichting
5.1	Het informatiesysteem dient te worden opgeleverd met de documentatie zoals vereist door de beoogde beheerorganisatie(s). Deze eisen zijn vastgelegd in het document Checklist In Beheername (in de bijlage)
5.3	Indien van toepassing, op basis van beveiligingseisen (volgt uit risicoanalyse), dient het functioneel ontwerp te vermelden: • Hoe gegevens die worden ingevoerd in informatiesystemen, worden gevalideerd op juistheid en volledigheid door de uitvoering van integriteitcontroles; • Hoe de controles op het juiste verloop van de geautomatiseerde gegevensverwerking worden uitgevoerd.
5.4	Het informatiesysteem is gereed bevonden (geaccepteerd) door de proceseigenaar alvorens deze in beheer genomen kan worden. Aan de basis van deze acceptatie ligt een advies van de functioneel beheerder, gebaseerd op met de gebruikersgroep afgestemde acceptatiecriteria.
5.5	De functioneel beheerders, applicatiebeheerders en technisch beheerders zijn opgeleid om de applicatie te kunnen beheren.
5.6	Updates en upgrades van applicaties en Operating Systemen dienen, alvorens in productie te worden genomen, in een acceptatie omgeving getest te worden op basis van de acceptatiecriteria.
5.7	Er is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen de proceseigenaar en dienstverlener afgesloten.
5.8	Beheercontracten, SLA's, NOK, DAP en licenties zijn beschikbaar wanneer van toepassing.

5.3 Beveiliging en Privacy

Het besluit Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst stelt dat het lijnmanagement op basis van een expliciete risicoafweging de betrouwbaarheidseisen voor zijn informatiesystemen vaststelt. Het beschermingsniveau wordt aangeduid met behulp van classificatieniveaus voor de beschikbaarheid, de integriteit en vertrouwelijkheid van de informatie die binnen de applicatie verwerkt wordt.

Op basis van deze classificatieniveau's wordt een Basis Beveiligings Niveau (BBN) vastgesteld. Bij een vastgesteld BBN passen beveiligingseisen. Voor WBA is vastgesteld dat de eisen passend bij het vastgestelde Basis Beveiligings Niveau de eventuele risico's die invloed kunnen hebben op de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van het systeem voldoende afdekt, of dat aanvullende maatregelen nodig zijn om de risico's nog verder te beperken.

BIJLAGEN

Bijlage A – Referenties

In deze bijlage wordt een korte toelichting gegeven op de kaderstellende documenten en het FO van de huidige voorziening.

- Globale Architectuur Schets (GAS) Exoweb
- Functioneel Ontwerp WBA
- Technisch Ontwerp WBA
- IWEA – IenW Enterprise Architectuur

Globale Architectuur Schets (GAS) Exoweb

Deze GAS is een document dat binnen IenW bij het opstarten van een ICTproject of programma of project met een belangrijk ICT-component opgesteld wordt. Het beschrijft het kader dat van toepassing is op een programma of project. Het dient om sturing te geven aan de uitvoering van het specifieke project.

CM: IENW/BSK-2019/208399 - GAS DCO Werkbezoekapplicatie 1.0 definitief

Functioneel Ontwerp WBA

In usecases zijn de interacties tussen gebruiker en het beoogde systeem beschreven.

CM: IENW/BSK-2020/137013 - WBA Technisch ontwerp v1

Technisch Ontwerp WBA

In dit document is het technische ontwerp beschreven zijnde een overzicht van de applicatie, koppelvlakken, infrastructuur en diensten van Standaard Platform, diensten van de beheer en ontwikkelpartij, deploymentprocedures en een technische schets van de architectuur

CM: IENW/BSK-2020/137013 - WBA Technisch ontwerp v1

IWEA – IenW Enterprise Architectuur

Met de IenW Enterprise Architectuur wordt met een set richtinggevende principes – spelregels - op IenW niveau invulling gegeven aan de leemte tussen de (rijks)overheid brede kaders en de voor de realisatie noodzakelijke, meer concrete kaders voor en bij de diverse IenW organisatieonderdelen.

[IenW op Rijksportaal - IWEA](#)